

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Informatīva piezīme par datu nosūtīšanu Amerikas Savienotajām Valstīm atbilstoši VDAR pēc Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību pieņemšanas 2023. gada 10. jūlijā

Eiropas Komisija (“Komisija”) 2023. gada 10. jūlijā pieņēma Komisijas Īstenošanas lēmumu (2023. gada 10. jūlijs) par personas datu pietiekamu aizsardzības līmeni ES un ASV datu privātuma regulējuma ietvaros saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 (“Lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību”)¹, kura pielikumā ir ietverts ES un ASV datu privātuma regulējums (“DPR”).

Šādi rīkojoties, Komisija lēma, ka Regulas (ES) 2016/679 (“VDAR”) 45. panta nolūkā Amerikas Savienotās Valstis (“ASV”) nodrošina pienācīgu aizsardzības līmeni personas datiem, kas no ES² tiek nosūtīti tādām organizācijām ASV, kuras ir iekļautas “datu privātuma regulējuma sarakstā”, ko saskaņā ar Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību I pielikuma I.3. iedaļu³ uztur un publisko ASV Tirdzniecības ministrija.

Pirms šā lēmuma pieņemšanas Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (“EDAK”) saskaņā ar VDAR 70. panta 1. punkta s) apakšpunktu pieņēma atzinumu par Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību projektu⁴.

Šā dokumenta mērķis ir sniegt vairāk skaidrības par Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību ietekmi uz datu subjektiem ES un vienībām, kas nosūta personas datus no ES uz ASV.

1. Kā personas datus var nosūtīt ASV, pamatojoties uz DPR?

¹ Komisijas Īstenošanas lēmums (2023. gada 10. jūlijs), kas pieņemts, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679, par personas datu pietiekamu aizsardzības līmeni ES un ASV datu privātuma regulējuma ietvaros, C(2023) 4745 final.

² Atsauces uz “ES” jāsaprot kā atsauces uz EEZ/ES.

³ Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību 1. pants.

⁴ Atzinums 5/2023 par Eiropas Komisijas Īstenošanas lēmuma projektu par persondatu pietiekamu aizsardzību atbilstoši ES un ASV datu privātuma regulējumam.

Pieņemts 2023. gada 28. februārī,
https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-09/edpb_opinion52023_eu-us_dp_lv.pdf.

Lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību piemēro kopš 2023. gada 10. jūlija. Tas nozīmē, ka kopš minētā datuma datu nosūtīšana no ES⁵ uz ASV organizācijām, **kas ir iekļautas “datu privātuma regulējuma sarakstā”**⁶, var būt balstīta uz Lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību, bez nepieciešamības izmantot VDAR 46. pantā norādītos nosūtīšanas rīkus.

Tas nozīmē arī to, ka datu nosūtīšana, kuras pamatā ir Lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību, nav jāpapildina ar papildu pasākumiem⁷. EDAK atsaucas uz Komisijas sniegtajiem paskaidrojumiem par šo jautājumu⁸.

2. Kā personas datus var nosūtīt uz ASV, ja datu saņēmējs nav iekļauts “datu privātuma regulējuma sarakstā”?

Datu nosūtīšanu ASV vienībām, kuras nav iekļautas “datu privātuma regulējuma sarakstā”, nevar balstīt uz Lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību, un lai šādu nosūtīšanu veiktu, būs vajadzīgas atbilstošas datu aizsardzības garantijas, īstenojamas tiesības un efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi datu subjektiem (piemēram, izmantojot standarta datu aizsardzības klauzulas, saistošus uzņēmuma noteikumus) saskaņā ar VDAR 46. pantu⁹.

Šajā sakarā EDAK uzsver, ka visi ASV valdības ieviestie aizsardzības pasākumi valsts drošības jomā (tostarp tiesiskās aizsardzības mehānisms) attiecas uz visiem datiem, kas nosūtīti uz ASV, neatkarīgi no izmantotā nosūtīšanas rīka¹⁰. Tāpēc, novērtējot izvēlēto VDAR 46. pantā norādīto nosūtīšanas rīka efektivitāti¹¹, datu eksportētājiem būtu jāņem vērā novērtējums, ko Komisija veikusi Lēmumā par aizsardzības līmeņa pietiekamību¹².

3. Vai datu subjekti ES var iesniegt sūdzības saskaņā ar DPR?

Personām, kuru dati tiek nosūtīti uz ASV, pamatojoties uz Lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību, ir pieejami vairāki tiesiskās aizsardzības mehānismi, ja tās uzskata, ka attiecīgā ASV organizācija neievēro DPR¹³. Privātpersonas tiek mudinātas jebkādas sūdzības vispirms iesniegt attiecīgajai ASV organizācijai. Ja notiek izmeklēšana, ES organizācijas vajadzības gadījumā var lūgt padomu savām datu aizsardzības iestādēm, kas ir kompetentas pārraudzīt saistītās datu apstrādes darbības.

4. Kā ES datu subjekti var izmantot jauno tiesiskās aizsardzības mehānismu valsts drošības jomā?

⁵ Tas nozīmē, ka Lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību neattiecas uz nosūtīšanu no vienībām, kas atrodas ārpus ES un uz kurām attiecas VDAR saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu, ASV esošām organizācijām, kuras ir iekļautas “datu privātuma regulējuma sarakstā”.

⁶ <https://www.dataprivacyframework.gov/s/participant-search>.

⁷ Sk. 19. punktu Ieteikumos 01/2020 pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim: https://edpb.europa.eu/system/files/2022-04/edpb_recommendations_202001vo.2.0_supplementarymeasurestransferstools_lv_0.pdf

⁸ Sk. Komisijas paziņojumu preseī (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_23_3721) un jautājumus un atbildes (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_3752).

⁹ Sk. EDAK Ieteikumus 01/2020 pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim, https://edpb.europa.eu/system/files/2022-04/edpb_recommendations_202001vo.2.0_supplementarymeasurestransferstools_lv_0.pdf

¹⁰ Sk. arī https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_3752.

¹¹ Sk. 30. punktu Ieteikumos 01/2020 pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim: https://edpb.europa.eu/system/files/2022-04/edpb_recommendations_202001vo.2.0_supplementarymeasurestransferstools_lv_0.pdf

¹² Sk. jo īpaši Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību 6. un 7. apsvērumu.

¹³ Tiesiskās aizsardzības mehānismi ir aprakstīti Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību I pielikuma II.7. un III.11. iedaļā un I pielikumā.

ES datu subjekti neatkarīgi no nosūtīšanas rīka, kas izmantots savu personas datu nosūtīšanai uz ASV, var iesniegt sūdzību savas valsts datu aizsardzības iestādei, lai izmantotu jauno tiesiskās aizsardzības mehānismu valsts drošības jomā. Savukārt valsts datu aizsardzības iestāde nodrošinās, ka sūdzība tiek nodota EDAK, kas nosūtīs sūdzību ASV iestādēm, kuras ir kompetentas izskatīt sūdzību. Turklāt datu aizsardzības iestāde nodrošinās, ka datu subjektam tiek sniegta informācija par sūdzības izskatīšanas procesu, tostarp par iesniegtās sūdzības iznākumu. Lai sūdzība būtu pieņemama, personām nav jāpierāda, ka to datus patiešām ir vākušas ASV izlūkošanas aģentūras.

5. Vai Lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību tiks pārskatīts?

Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību pirmā pārskatīšana notiks vienu gadu pēc tā stāšanās spēkā, lai pārbaudītu, vai visi elementi ir pilnībā īstenoti un efektīvi praksē. Pēc pirmās pārskatīšanas un atkarībā no tās iznākuma Komisija, apspriežoties ar EDAK un ES dalībvalstīm, lems par turpmāko pārskatīšanu periodiskumu; jebkurā gadījumā tās notiks vismaz reizi četros gados¹⁴. EDAK un tās locekļi ir gatavi aktīvi piedalīties šajā izvērtēšanā.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —

priekšsēdētāja
(*Anu Talus*)

¹⁴ Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību 3. panta 4. punkts.